

Tweeminutendebat Leefstijlpreventie

Laatste ontwikkelingen
op het gebied van de
gezonde sportomgeving

7 februari 2023

PLATFORM **SPORT**
ONDERNEMENDE AANBIEDERS

#wewinnenveelmetsport

Sport cruciaal voor leefstijlpreventie

Sport en bewegen zijn onmisbaar voor een actieve gezonde leefstijl. "Sport en bewegen" in all policies; zowel op school, thuis, werk als in vrije tijd leidt tot een positief welbevinden, verbeterde gezondheid en op lange termijn een sterke en weerbare samenleving. Sport en bewegen zijn bovendien een eerste opstap en goede drijfveer om ook aan de andere leefstijlindicatoren te voldoen. We zijn tevreden met het feit dat deze kracht van sport en bewegen in toenemende mate wordt erkend en benut.

Toch is dit niet voldoende om de regeringsambitie te behalen om in 2040 de meest gezonde generatie te hebben. De daadwerkelijke investeringen die nodig zijn om deze ambitie te bereiken, blijven namelijk achter. Het Gezond en Actief Leven Akkoord en de daaraan gekoppelde SPUK, biedt een werkbaar kader om meer te investeren in sport en bewegen en de rol van sportclubs hierin. Hiervoor moeten lokaal wel de goede keuzes worden gemaakt. Zie voor meer informatie het door NOC*NSF eerder verzonden en bijgevoegde position paper.

Als we willen komen tot een gezond Nederland, een Nederland dat klaar is voor de toekomst, dan is het belangrijk dat het kabinet in ieder geval inzet op en investeert in:

1. Geef sportclubs een stevige positie in de lokale uitwerking van het Gezond en Actief Leven Akkoord. Leg vast dat gemeenten in de onderbouwing van de brede SPUK-aanvraag van GALA expliciet beschrijven hoe sportclubs integraal worden betrokken en professioneel worden ondersteund waardoor hun unieke rol en meerwaarde maximaal wordt benut.
2. Maak vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord een sterke verbinding met de herijkte lokale sportakkoorden en zorg voor een koppeling met het beleid op het gebied van kansengelijkheid van het ministerie van OCW (o.a. school en omgeving).
3. Zet in op intersectorale professionals en een intersectorale Human Capital Agenda die de verbinding legt tussen de arbeidsmarkten van het onderwijs, de zorg, de kinderopvang, welzijn, cultuur en sport. Zo kunnen we zorgen voor goede en voldoende professionals die ook in staat zijn om vrijwilligers te ontzorgen en te ontwikkelen.
4. Bewegvriendelijke leefomgevingen vanaf de voordeur. Maak gezond gedrag laagdrempelig, logisch en eenvoudiger, door de leefomgevingen van inwoners en verschillende doelgroepen goed in te richten. Stimuleer gemeenten om met de omgevingsvisie of andere mogelijkheden dit goed in te regelen. Met voldoende toegankelijke sportaccommodaties, passend sportaanbod dicht bij de leefomgevingen en een uitnodigende bewegvriendelijke en groene ruimte.

Inzet sportsector voor de gezonde sportomgeving

De sportsector, waaronder NOC*NSF, POS en de KNVB, hecht veel waarde aan een gezonde sportomgeving. We hebben als sportsector een maatschappelijke verantwoordelijkheid: we zetten actief in op bewustwording en gedragsverandering op gezondheidsvraagstukken die spelen in onze samenleving. Daarbij kan ook worden gedacht aan gezonder eten en het verminderen van alcohol- en tabaksgebruik. Hieronder een overzicht van de meest recente maatregelen die zijn genomen door de sector:

• Rookvrije sport

In het Nationaal Preventieakkoord hebben NOC*NSF en de sportbonden met het ministerie van VWS de ambitie vastgelegd dat uiterlijk in 2025 alle sportverenigingen en sportevenementen rookvrij zijn. We stimuleren en ondersteunen clubs hierbij via een grote campagne, via ondersteuning op maat bij de clubs, via gratis rookvrij borden en een informatiepakket met handige hulpmiddelen.

• Reclameborden sportclubs

Voor reclameborden voor alcoholhoudende drank langs sportvelden op amateurclubs geldt dat vanaf 2019 geen nieuwe contracten meer gesloten worden. Dit heeft de sportsector afgesproken met de Nederlandse Brouwers. Alle bestaande borden worden binnen vier jaar na ondertekening van de contractdatum weggehaald. Vanaf 2023 moeten alle borden met voor alcoholhoudende dranken zijn weggehaald of vervangen door een 0.0 variant.

• 0,0% taps in sportkantines

De sportsector is aan de slag om de norm van alcohol te veranderen, ten gunste van alcoholvrije dranken. De sportsector, waaronder de KNVB, is voorstander van het realiseren van 0,0% taps in sportkantines, zoals in het commissiedebat afgelopen december door Anne Kuik (CDA) werd aangehaald. De KNVB heeft samen met Heineken Nederland de ambitie om in 2025 te realiseren dat in al onze sportkantines een 0.0% tap verkrijgbaar is. Sporten is gezond, waarin de 'derde helft' een belangrijke rol speelt. Gezonde snacks en alcoholvrije bieren worden steeds meer gemeengoed in de voetbalkantine. Om dit in de toekomst verder uit te werken, zal de KNVB samen met Heineken Nederland als belangrijke drijfveer hier de komende jaren verder invulling aan geven.

• Schenken alcohol sportkantines onder 18 jaar

De leeftijdsgrens voor alcohol in sportkantines is voor barpersoneel en vrijwilligers soms lastig te handhaven. Daarom krijgen sportverenigingen extra ondersteuning van het ministerie van VWS, NOC*NSF en diverse sportbonden. Verenigingen kunnen materialen aanvragen waarmee zij laten zien dat er op de club geen alcohol onder de 18 wordt geschonken of doorgegeven. Door de materialen in het NIX18 pakket te gebruiken op de club weten ouders, bezoekers en barvrijwilligers dat er geen alcohol onder de 18 wordt geschonken of doorgegeven. Om verenigingen te ondersteunen bij de uitvoering van de afspraak van NIX onder 18 en andere facetten van verantwoord alcohol schenken, kunnen barvrijwilligers en bestuurders de gratis e-learning "Verantwoord alcohol schenken in de sport" volgen en het certificaat behalen.

• **Verantwoord alcoholbeleid sportevenementen**

In samenwerking met NOC*NSF hebben de Nederlandse Brouwers, de overkoepelende organisatie die de belangen behartigt van 13 in Nederland gevestigde bierbrouwerijen, gekeken hoe de bijdrage van de brouwers aan een verantwoord alcoholbeleid bij grote sportevenementen vastgelegd kan worden. De afspraken zijn van toepassing op sportevenementen waar leden van de Nederlandse Brouwers sponsoren, waaronder de evenementen van de KNVB. De afspraken zijn:

- Bij ieder groot sportevenement wordt actief alcoholvrij bier aangeboden in het assortiment.
- Actief aanbieden van zoveel mogelijk communicatie en marketingmateriaal in de 0.0 variant.
- Sportevenementen voorzien van een toolkit voor het barpersoneel om zorg te dragen voor een verantwoord alcoholbeleid, onder andere gericht op het actief aanbieden van alcoholvrij en alcoholarm bier, zoals door het proactief vragen of men alcoholvrij of alcoholhoudend wil bij de bestelling.
- Onderschrijving van de NIX-18 campagne van VWS om alcohol schenken op sportverenigingen en sportevenementen onder de 18 jaar tegen te gaan.

• **Samenwerking JOGG**

In onze aanpak van de gezondere sportomgeving, werken we nauw samen met JOGG-Teamfit. In samenwerking tussen de sportsector en JOGG worden Teamfit-coaches ingezet om sportclubs en sportevenementen kosteloos op maat te begeleiden naar een gezonder voedingsaanbod, een rookvrij sportterrein en verantwoord alcoholbeleid. Hierbij krijgen clubs tips, tools en inspiratie.

We zien dat de stimulering van alcoholvrije dranken effect heeft. De afgelopen jaren blijkt het drinken van 0.0 varianten een steeds aantrekkelijker alternatief. Uit het Nationaal Bieronderzoek 2022 blijkt dat zeven op de tien alcoholvrije/-arm bierdrinkers, vanwege het huidige aanbod aan soorten en merken alcoholvrij bier, vaker voor alcoholvrij bier kiest. Verder geeft bijna een kwart van de bierdrinkers aan minder alcoholhoudend bier te gaan drinken door het stimuleren van alcoholvrij bier, aldus het Nationaal Bieronderzoek 2022. Tot slot geldt bij alle uitingen voor alcoholreclame rond de sport dat ze niet alleen qua vorm, maar ook qua inhoud in lijn moeten zijn met de Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken.

Voor het kunnen voortzetten van het beleid op het gebied van de gezonde sportomgeving is blijvende steun vanuit de rijksoverheid cruciaal.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Mochten er naar aanleiding van deze mail nog vragen en/of opmerkingen zijn, dan vernemen wij dit graag. Uiteraard blijven wij ook graag met u en andere betrokken partijen in gesprek over de realisering van de gezonde sportomgeving.

Contact

Voor meer informatie over deze thema's kunt u contact opnemen met:

Erik Lenselink (NOC*NSF) : Erik.Lenselink@nocnsf.nl; 06-10 92 33 17

Ester Helthuis (NOC*NSF) : Ester.Helthuis@nocnsf.nl; 06-42 44 10 57

Carlijn van Schijndel (KNVB) : Carlijn.VanSchijndel@knvb.nl; 06-53646935

#wewinnenveelmetsport

